

Uvodnik

Poštovani čitatelji,

Pred Vama je drugi broj časopisa *Historia Varasdiensis* posvećen temi historiografije grada Varaždina i varaždinskog kraja. U časopisu je po prvi puta na jednom mjestu razmotreno pitanje razvoja historiografije varaždinske regije od srednjeg vijeka do modernog doba. Dopustite stoga da prvo izložimo koja je bila ideja vodilja prvog tematskog broja časopisa. Naša namjera je bila da u ovom broju predstavimo varaždinsku historiografiju i njezin početak, razvoj te pojedina razdoblja i njihova glavna dostignuća; njezine najistaknutije predstavnike, njihova glavna djela i različite pristupe u proučavanju prošlosti (metodološke odrednice, ali i drugačije shvaćanje historije u određenom povijesnom razdoblju); institucije i društva koja su svojom (izdavačkom) djelatnošću značajno doprinijela istraživanju povijesti varaždinskog područja itd. Koliko smo uspjeli u tome ocijeniti ćete sami. Svjesni smo kako su još mnoga važna pitanja, pojedina razdoblja, lokaliteti (Varaždinske Toplice, Ludbreg itd.) i historiografski problemi ostali otvoreni i neobrađeni, no važno je istaknuti kako nam je predstavljanjem varaždinske historiografije želja između ostalog bila da u najvećoj mogućoj mjeri na jednom mjestu objedinimo podatke o stanju istraženosti određenih povijesnih tema i pitanja i da barem okvirno ustanovimo koja razdoblja i događaji zahtijevaju dodatnu pozornost današnjih istraživača. Vjerujemo da ćemo na ovaj način ne samo olakšati suvremena i buduća povijesna istraživanja, već kako smo prepoznali i brojne teme iz naše zavičajne povijesti koje zaslužuju dodatnu pažnju u idućim brojevima časopisa.

Sadržajno, članci su podijeljeni na dva dijela: na prvi, tematski dio u kojemu se nalaze članci o historiografiji Varaždina u ranom novom vijeku (Hrvoje Petrić i Sonja Poljak), u 19. (Spomenka Težak) i 20. stoljeću (Vladimir Huzjan i Ivan Obadić) te o historiografiji Ivanca u srednjem vijeku (Sonja Poljak); drugi dio u kojemu se nalaze članci o ostalim temama—Spomenke Vlahović o povijesti antičke masaže i jednom projektu njezine revitalizacije i rekonstrukcije, Lovorke Štimac-Dedić o sigilatnoj zdjeli majstora Albuciusa pronađenoj u Ludbregu, Višnje Burek o društvenim i ekonomskim značajkama varaždinskog gradskog plemstva u 17.

stoljeću, Biserke Vlahović o glazbenoj baštini Dobrovoljnog vatrogasnog društva Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu, te Vladimira Huzjana o životu Pante Draškića, generala vojske Kraljevine Jugoslavije, u Varaždinu.

Uz autorske tekstove koji se naslanjaju na temu broja i druge teme, nastavili smo i sa ostalim, redovitim rubrikama koje smo objavili i u prvom broju. U ovom broju objavljujemo dva priloga, jedan Milivoja Dretara o obnovi Spomen bolnice Gabrinovec te drugi Ivane Andrić Penave o Đuri Arnoldu i Stanislavu Prepreku, odnosno o sponama koje vežu Varaždin sa Petrovaradinom. Karmen Levanić je od arhivske građe pripremila tri isprave iz još neobjavljenog dijela Radikalnog arhiva o kamenoj kući u Varaždinu iz 16. stoljeća. Ivan Obadić je u ovom broju razgovarao sa mr. sc. Eduardom Vargovićom, dugogodišnjim upraviteljem Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu i inicijatorom znanstvenog skupa i zbornika 800 godina slobodnog kraljevskog grada Varaždina 1209.-2009. Ovaj razgovor je još jedno svjedočanstvo o povijesti našeg grada u posljednjih nekoliko desetljeća, a napravljen je povodom tridesete godišnjice od osnivanja Zavoda HAZU. Na kraju se nalaze prikazi i komentari novoizišlih znanstvenih i stručnih publikacija te jednog predavanja i znanstvenog kolokvija.

Zahvaljujemo se svim suradnicima, autorima tekstova i recenzentima koji su sudjelovali u pripremi ovog broja časopisa. Nadamo se kako će se naša suradnja nastaviti i ubuduće. Također pozivamo sve zainteresirane neka nam se obrate i pridruže u izdavanju novih brojeva časopisa. Posebno bi se željeli zahvaliti Gradu Varaždinu te poduzećima Bernarda Nova i TMT d.o.o. što su nastavili pružati financijsku potporu izlaženju časopisa.

Varaždin, prosinac 2012. godine

Glavni urednici Hrvoje Petrić i Ivan Obadić

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

2

VARAŽDIN, 2012.

Nakladnik / Publisher
Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / For the Publisher
Spomenka Težak

Uredništvo / Editor's board

Sonja Poljak (Ivanec)	Magdalena Lončarić (Varaždin)
Vladimir Huzjan (Varaždin)	Ivan Obadić (Zagreb)
Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak (Varaždin)
Ivančica Jež (Ludbreg)	Hrvoje Petrić (Zagreb)
Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / Editor's office
Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;
e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / Editors in Chief
dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / Journal's council board
dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gőzsy (Pečuh),
dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin),
prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb),
Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin),
PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / Graphic editor
Kruno Sudec

**Urednik na Portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske "Hrčak"/
Journal editor at "Hrčak" - The Portal od scientific journals of Croatia**
Dejan Zadro

Naklada / Copies
300

Priprema i tisak / Layout and Print
Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina,
Bernarde Nova d. o. o. i TMT Čakovec

Korice: Freska s prizorom dvanaestogodišnjeg Isusa koji raspravlja s pismoznancima u hramu. Južni zid svetišta crkve sv. Marije u Lepoglavi. Ivan Ranger, oko 1742. godine.

Fotografija freske i likovni koncept korica: Kruno Sudec

Priprema korica za tisak: Studio Fotak